

paa Børsen til Selskabernes Aarsudbytte var 30—40—50 op til 100 pCt.s Fortjeneste ved Aarets Udløb. Det var det Billede, som „Børsen“ gav samtidig med, at man agiterede voldsomt mod, at Regeringen mente, der skulde træffes særlige Foranstaltninger for at imødegaa Følgerne af de forhøjede Fragter. Det ærede Medlem maa jo forstaa, at naar Forholdene er saadanne, naar endvidere de kyndigste af Rederne siger: Vi maa vente endnu højere Stigning af Fragterne, Fragterne vil sikkert gaa endnu højere op; saa vilde det være aldeles utilstedeligt, om man nøjedes med, som det ærede Medlem for Københavns 6te Valgekreds forrige Gang, at ønske, at disse abnorme Tilstande maa ophøre, og lægge Hænderne i Skødet. Det er aldeles nødvendigt at gøre Forsøg paa at afbøde disse urimelige Følger paa en saadan Maade, at det ikke i nogen som helst Henseende griber ind i Skibsfartens frie Rettigheder til at benytte de Chancer, som det ærede Medlem talte saa meget om. Ved at se paa den Maade, hvorpaa alle disse Dampskibsselskaber har indvundet deres Fortjenester, vil det ærede Medlem se, at disse Fortjenester er kommet over alle; det har regnet med Guld over retfærdige og uretfærdige, baade over de Selskaber, der under normale Kaar ledes med en Dygtighed, som giver sig Udtryk i, at de overvinder Vanskelighederne og faar Udbytte, og over dem, som ledes med mindre Dygtighed, saaledes at de ikke kan klare sig under normale Forhold. Over de retfærdige og uretfærdige er Guldregnet paa samme Maade. Det viser, at det ikke er Skibsfartens eget Initiativ, som her har medført Pengenes Indstrømmen, men at det er overvældende Forhold. Jeg har ogsaa vendt mig imod den Betragtning, at Skibsrederne staa her som Udbytttere eller Plyndrere og lægger Planer om, at saadan og saadan vil de gøre. Vore Skibsredere sejler paa den samme Guldstrøm, hvorpaa hele den neutrale Skibsfart sejler, de kan ikke undgaa, at Guldet følger med i deres Kølvand. Men dette har intet med Dygtighed at gøre. Vor Skibsfarts Dygtighed bestaar for Øjeblikket i, at den overvinder en Række store Vanskeligheder, det skal ingen mere end jeg være med til at erkende, den overvinder store Vanskeligheder, og følgelig bør den ogsaa have et stort Udbytte; men det, her er Tale om, er ikke et stort Udbytte, men et umenneskeligt, et urimeligt, et utilstedeligt Udbytte, hvorimod Samfundet maa tage sine Forholdsregler. Det ærede Medlem siger, at disse Penge er

indtjente til Landet. Ja, det er rigtigt, men samtidig med, at vore Skibe sejler fra Sted til Sted ude i Verden til disse forhøjede Fragter, er der Stedfortrædere for dem, udenlandske Skibe, som sejler paa vore Havne og ogsaa tager de høje Fragter. Saa vel betaler vi ikke alle de høje Fragter til de danske Redere alene, men vi betaler dem undertiden til de Stedfortrædere, som indfinder sig, fordi vore egne Skibe er ude paa andre Farter og tjener deres Penge. Indtjente til Landet vil disse Penge først være, hvis vi vedtager Lovforslag som det, vi i Øjeblikket beskæftiger os med, thi ellers vil de være indtjente til en lille Kreds af Mænd. Og hvis man endelig skal spørge, hvad der egentlig er i Søfartens Interesse, saa tror jeg, at en Vedvaren af de fantastiske Tider, som vi nu har gennemlevet, med det enorme Udbytte, som kom af sig selv, er ingenlunde til Held for en sund Udvikling af noget som helst Erhverv. Meget rigtigt hørte jeg sige forleden: Hvorledes vil den Slægt i Grunden se ud, som, efter at man nu har boltret sig i 100 pCt.s Fortjeneste, skal begynde at leve under de sædvanlige Forretningsvilkkaar? Hvorledes vil den være i Stand til at bære de sædvanlige Kaar? Man handler i Erhvervslivets sande Interesse, hvis man hindrer den alt for urimelige Forretningsfortjeneste.

Man henviser saa til Tilstanden i Norge, og jeg ser i Dag i et af de Blade, som støtter Bekæmpelsen af dette Lovforslag, at man skriver: „Norsk Foretagsomhed“, og saa opregnes efter et norsk Blad vistnok 16 Aktieselskaber, som dør eller dannede til Skibsfartens Fremme. Det skal altsaa aabenbart i dette Blad fremhæves, at i Norge, hvor der ikke er en Regering som her, der fremsætter saadanne Forslag, kan Skibsfarten være saa foretagsom, som den vil. Hvad er det da, der sker ved disse Aktieselskabers Dannelse? Er det ny Foretagsomhed? Nej, det drejer sig særlig om Skibe, som er til Stede i Landet, og som sælges til den tredobbelte Værdi af den, som de har, naar de er i privat Eje, idet vedkommende ved at sælge dem til et Aktieselskab som en forsigtig Mand vil indkassere sin Fortjeneste og saa overlade til en ny Kreds af Mænd at arbejde videre dermed. Det meste af det, der sker i Norge, er den Foretagsomhed, der bestaar i, at et Skib saaledes overgaar fra en enkelt Reder til en fælles Virksomhed. Men de, der har deltaget i en saadan Virksomhed, vil maaske en Gang komme til at skønne, hvorledes det er at bygge paa de opskruede Priser, hvorpaa denne Foretagsomhed er bygget. Naar man læser Be-